

Dejstva o ekološko pridelanih oziroma predelanih pridelkih in živilih

Za lažje odločanje pri nakupih živil vam predstavljamo dejstva o ekološko pridelanih oziroma predelanih pridelkih in živilih.

Redna kontrola od njive do vilic.

Vsi pridelovalci, predelovalni obrati in uvozniki, ki želijo živila prodajati z oznako 'eko-loški' ali 'bio-loški', se morajo prijaviti v sistem kontrole. Kontrolo ekološkega kmetijstva izvajajo zasebne ali državne kontrolne organizacije, ki jih v Sloveniji imenuje in nadzoruje Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Minimalne zahteve kontrole so določene v evropskih in slovenskih predpisih in standardih. Za kmetijske pridelke in izdelke, ki tem zahtevam ustrezajo, kontrolna organizacija izda certifikat. Nato pa so ekološka kmetijska gospodarstva kot tudi ekološka živila redno kontrolirana najmanj enkrat letno, poleg tega pa se izvajajo še nenapovedane dodatne in naključne kontrole. Ob ugotovljenih kršitvah kontrolna organizacija certifikat odvzame in ga začasno ali trajno prekliče. Kontrolni sistem zajema tudi vse predelovalne postopke. Pri ekološkem kruhu, na primer, je kontrolirano kmetijsko gospodarstvo, ki pridelava žito, mlin, kjer meljejo ekološko zrnje v moko in pekarna, kjer iz te moke pečejo kruh.

Samo certificirani proizvodi so lahko označeni s posebnimi oznakami.

Za kmetijske pridelke in izdelke, ki ustrezajo predpisanim zahtevam o ekološki proizvodnji, kontrolni organ izda certifikat, ki je potrdilo in osnova za uporabo oznake 'eko-loški' ali 'bio-loški'. Oznake so prikazane zgoraj, v Sloveniji pa se uporabljajo tako nacionalni in evropski simbol, kot tudi kolektivne blagovne znamke združenj ekoloških pridelovalcev in predelovalcev, kot sta denimo 'Biodar' in 'Demeter'. Če je namreč pridelovalec ali predelovalni obrat član ekološkega združenja ali druge skupnosti, kontrolna organizacija poleg osnovne kontrole preveri še dodatne zahteve združenja.

Predpisi o ekološki pridelavi in predelavi pridelkov in živil so jasni.

Zakonodaja o ekološki pridelavi in predelavi zapoveduje, da ni dovoljeno uporabljati sintetičnih pesticidov in lahko topnih mineralnih gnojil, kakor tudi ne gensko spremenjenih organizmov (GSO), hormonov in rastnih regulatorjev. Prepovedana je uporaba ionizirajočega sevanja z namenom podaljšanja roka trajanja živil. Pri reji je obvezen izpust živali na prosto, reja v kletkah ni dovoljena. Živali se krmi z v pretežni meri na kmetiji pridelano krmo. Prav tako je omejena uporaba veterinarskih medicinskih izdelkov. Ekoživila ne vsebujejo nepotrebnih dodatkov (aditivov), dodanih pri njihovi predelavi. Kmetje za gojenje oziroma vzrejo izbirajo rastline in živali, ki so prilagojene našim ravnim razmeram. Pridelava na ekološki način s skrbjo za biološko raznolikost pozitivno vpliva na okolje (npr. kolobarjenje).

Pidelki in živila iz slovenske ekološke proizvodnje

Tudi v Sloveniji je danes že na skoraj 2.400 kmetijah s kontrolirano ekološko pridelavo na razpolago raznovrstna paleta ekoloških pridelkov oziroma živil. Večino jih ponujajo ekološke kmetije doma in na kmečkih ekoloških tržnicah v večini slovenskih mest, iz leta v leto pa jih je vse več tudi v trgovski mreži, kjer pa trenutno prevladujejo ekološka živila iz uvoza. Ne smemo pa prezreti niti vse večje ponudbe ekoloških živil iz slovenskih živilsko predelovalnih podjetij.